

॥ वाल्मीकि रामायण ॥

१ बालकाण्ड

अध्याय २१

तथा वसिष्ठे ब्रुवति राजा दशरथः सुतम् ।
 प्रहृष्टवदनो राममाजुहाव सलक्ष्मणम् ॥ १ ॥

कृतस्वस्त्ययनं मात्रा पित्रा दशरथेन च ।
 पुरोधसा वसिष्ठेन मङ्गलैरभिमन्त्रितम् ॥ २ ॥

स पुत्रं मूर्ध्नुपाध्याय राजा दशरथः प्रियम् ।
 ददौ कुशिकपुत्राय सुप्रीतेनान्तरात्मना ॥ ३ ॥

ततो वायुः सुखस्पर्शो विरजस्को ववौ तदा ।
 विश्वामित्रगतं रामं दृष्ट्वा राजीवलोचनम् ॥ ४ ॥

पुष्पवृष्टिर्महत्यासीद्देवदुन्दुभिनिस्वनः ।
 शङ्खदुन्दुभिनिर्घोषः प्रयाते तु महात्मनि ॥ ५ ॥

विश्वामित्रो ययावग्रे ततो रामो महायशः ।
 काकपक्षधरो धन्वी तं च सौमित्रिरन्वगात् ॥ ६ ॥

कलापिनौ धनुष्पाणी शोभयानौ दिशो दश ।
 विश्वामित्रं महात्मानं त्रिशीर्षाविव पन्नगौ ।
 अनुजग्मतुरक्षुद्रौ पितामहमिवाश्विनौ ॥ ७ ॥

बद्धगोधाङ्गुलित्राणौ खड्गवन्तौ महाद्युती ।
 स्थाणुं देवमिवाचिन्त्यं कुमारविव पावकी ॥ ८ ॥

अध्यर्धयोजनं गत्वा सरय्वा दक्षिणे तटे ।
 रामेति मधुरा वाणीं विश्वामित्रोऽभ्यभाषत ॥ ९ ॥

गृहाण वत्स सलिलं मा भूत्कालस्य पर्ययः ।
 मन्त्रग्रामं गृहाण त्वं बलामतिबलां तथा ॥ १० ॥

न श्रमो न ज्वरो वा ते न रूपस्य विपर्ययः ।
 न च सुप्तं प्रमत्तं वा धर्षयिष्यन्ति नैरृताः ॥ ११ ॥

न बाह्वोः सदृशो वीर्ये पृथिव्यामस्ति कश् चन ।
 त्रिषु लोकेषु वा राम न भवेत्सदृशस्तव ॥ १२ ॥

न सौभाग्ये न दाक्षिण्ये न ज्ञाने बुद्धिनिश्चये ।
 नोत्तरे प्रतिपत्तव्यो समो लोके तवानघ ॥ १३ ॥

एतद्विद्याद्वये लब्धे भविता नास्ति ते समः ।
 बला चातिबला चैव सर्वज्ञानस्य मातरौ ॥ १४ ॥

क्षुत्पिपासे न ते राम भविष्येते नरोत्तम ।
 बलामतिबलां चैव पठतः पथि राघव ।
 विद्याद्वयमधीयाने यशश्चाप्यतुलं भुवि ॥ १५ ॥

पितामहसुते ह्येते विद्ये तेजःसमन्विते ।
 प्रदातुं तव काकुत्स्थ सदृशस्त्वं हि धार्मिक ॥ १६ ॥

कामं बहुगुणाः सर्वे त्वय्येते नात्र संशयः ।
 तपसा सम्भृते चैते बहुरूपे भविष्यतः ॥ १७ ॥

ततो रामो जलं स्पृष्ट्वा प्रहृष्टवदनः शुचिः ।
 प्रतिजग्राह ते विद्ये महर्षेर्भावितात्मनः ।
 विद्यासमुदितो रामः शुशुभे भूरिविक्रमः ॥ १८ ॥

गुरुकार्याणि सर्वाणि नियुज्य कुशिकात्मजे ।
 ऊषुस्तां रजनीं तत्र सरय्वां सुसुखं त्रयः ॥ १९ ॥

The files in this directory are revised versions of the digital files produced by Professor Muneo Tokunaga, Kyoto University, and copyrighted by him. I am grateful to Professor Tokunaga for his agreement to this use of his original files and for permitting the revised versions to be made publicly available.

Dr J. D. Smith ; email: jds10@cam.ac.uk ; <http://bombay.oriental.cam.ac.uk/index.html>

ITRANS conversion questions to: Avinash Chopde javinash@acm.org

Last updated on March 25, 1998; Send corrections to sanskrit@cheerful.com